

WELZIJN, ZORG EN EDUCATIE

8.1 HUIDIGE SITUATIE

Goor kenmerkt zich door een omvangrijk voorzieningenaanbod en het verzorgingsgebied strekt zich uit tot buiten de gemeente.

Verspreid binnen de kern bevinden zich voorzieningen als scholen, kinderopvang, een medisch centrum, een bibliotheek, alsmede overige welzijns-, recreatieve -, culturele- en sportvoorzieningen.

Zorg- en welzijnsvoorzieningen

In de gemeente Hof van Twente is de ontwikkeling van de vergrijzing sterker in vergelijking met het regionale niveau. De cijfers voor Goor laten een vergelijkbare ontwikkeling zien. Het aandeel personen van 65 jaar of ouder in de periode 2001 – 2011 in Hof van Twente als geheel is met 2,72% gestegen en in Goor met 2,69%.

Een gevolg van de toenemende vergrijzing is een toenemende vraag naar zorg. Naast een doorzettende vergrijzing (= aandeel ouderen) brengt ook een sterke toename van het aantal 75-plussers (= aantal ouderen; mensen leven gemiddeld langer) een toenemende vraag naar gezondheidsvoorzieningen met zich mee.

Het eerstelijns zorgaanbod (de zorg waar iedereen met lichamelijke klachten direct en zonder doorverwijzing naartoe kan, zoals huisarts of tandarts) in Goor is in de huidige situatie goed vertegenwoordigd.

Buiten de scholen, jongerencentrum De Maan (voormalige Laarschool) en dansschool Reiners, zijn er voor jongeren in de leeftijd van circa 12 tot 18 jaar weinig voorzieningen. De bestaande voorzieningen zijn centraal gelegen.

Onderwijsvoorzieningen

Binnen de gemeentegrenzen bevinden zich twee schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs, waarvan één in Goor, te weten scholengemeenschap De Waerdenborch, nevenvestiging Goor.

Tevens is sprake van een vijftal basisscholen (twee in de Whee, één nabij het centrum, één in 't Gijmink en één nabij Heeckeren). De leerlingenaantallen op de basisscholen variëren van 120 tot 339 (2012).

De wettelijke opheffingsnorm voor een school in de gemeente Hof van Twente is 52 leerlingen. De basisscholen in Goor blijven momenteel boven dit aantal.

De basisscholen 't Gijmink en Prins Constantijn hebben recent een nieuw gebouw in gebruik genomen. Voor basisschool Heeckeren is binnen afzienbare tijd voorzien in nieuwbouw. Vervangende nieuwbouw van de school vindt plaats op het huidige terrein. In principe zal er ook sprake zijn van een voorziening voor voor-schoolse opvang.

Naast de toenemende vergrijzing, zoals in de vorige paragraaf genoemd, heeft Goor ook te maken met ontgroening. Het aantal kinderen in de doelgroep van het basisonderwijs (4-12 jaar) daalt in de periode 2012-2032 sneller dan de overige leeftijdsgroepen.

De daling in leerlingaantallen heeft direct gevolgen voor de ruimtebehoefte in het basisonderwijs. Momenteel is er reeds sprake van een overschot aan lokalen. Dit overschot zal in de toekomst toenemen.

Aantal leerlingen	Ruimte-behoefte	Capaciteit
1163 (2012)	48 lokalen (2012)	57 (waarvan 2 tijdelijke voorzieningen en 2 lokalen verhuurd aan BSO/ kinderopvang)
959 (2022)	39 lokalen (2022)	
885 (2032)	37 lokalen (2032)	

Sportvoorzieningen

De kern Goor kent diverse (veld- en/of zaal-)sportvoorzieningen:

- 3 sportzalen en een tennishal ('t Gijmink, Heeckeren, sportzaal Kievitstraat, tennishal De Mossendam)
- 6 sportcomplexen (GMHC, SV Hector, GFC (sportpark Heeckeren), VV Twenthe (sportpark 't Piepwillem), AV Goor '75/Phenix 72 (sportcomplex De Horst), GTC (Kevelhammerhoek).

Tevens herbergt Goor het zwembad De Whee. Met de uitbreiding van het zwembad in Markelo wordt deze voorziening in Goor echter gesloten.

8.2 RUIMTELIJKE OPGAVE

In de huidige situatie is een eventuele combinatie van sportverenigingen als gevolg van demografische ontwikkelingen niet aan de orde. De meeste in Goor aanwezige sportvoorzieningen hebben, onder andere vanwege een ledenaantal van 500⁴ of meer, op dit moment zelfstandig bestaansrecht.

Overige culturele, maatschappelijke en dienstverlenende voorzieningen

Goor heeft een goede reputatie op het gebied van culturele en maatschappelijke voorzieningen, onder andere door de aanwezigheid van theater en muziekschool De Reggehof, het gemeentehuis en de bibliotheek.

Dergelijke voorzieningen hebben een grote toegevoegde waarde voor de gewenste centrumfunctie van Goor.

4 Per mei 2012

In de strategische visie ‘Zicht op 2030’ is een eigen profilering van elk van de kernen binnen de gemeente Hof van Twente als streefbeeld neergezet. Voor Goor ligt het accent op (het behoud van) de centrumfunctie. Hierbij is de (blijvende) aanwezigheid van voldoende voorzieningen van groot belang.

Het behoud van de voorzieningen staat echter onder toenemende druk wegens de veranderende bevolkingssamenstelling. Ook de onderlinge hulp en zorg, alsmede het vrijwilligerswerk, kan onder druk komen te staan bij een afname van de bevolking. Dit terwijl de behoefte groeit, vanwege het toename van het aantal ouderen en de gemiddelde hogere leeftijd die wordt bereikt.

Het bovenstaande maakt dat uitbreiding van het voorzieningenaanbod omwille van kwantiteit minder belangrijk wordt en de aandacht zich kan focussen op de kwaliteit van voorzieningen.

Wel moet hierbij worden opgemerkt dat de gemeente als gevolg van noodzakelijke structurele bezuinigingen ook op het gebied van voorzieningen niet ontkomt aan het maken van fundamentele keuzes.

Het welzijnsbeleid van de gemeente richt zich dan ook op de aanwezigheid van een basisstructuur van voorzieningen, vooral gericht op de ontwikkeling van jeugd en jongeren tot 18 jaar, ouderen en de steeds groter wordende groep kwetsbare burgers.

Overigens geldt in alle (nieuwe) situaties dat de bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en de daarbij horende openbare ruimten (blijvende) aandacht vragen. Idealiter is een locatie voor voorzieningen goed bereikbaar en op een sociaal veilige plek.

Zorg- en welzijnsvoorzieningen

Ten aanzien van de zorg- en welzijnsvoorzieningen wordt gestreefd naar handhaving van het niveau aan eerstelijns zorgvoorzieningen. Daarbij geldt dat schaalvergroting in het aanbod aan gezondheidsvoorzieningen niet ten koste mag gaan van een verslechterde bereikbaarheid van deze voorzieningen. Uitgangspunt in het gemeentelijk beleid is het beter combineren en dichter bij de mensen in de wijk organiseren van zorg- en welzijnsvoorzieningen.

In het kader van het gemeentelijk Uitvoeringsplan Woonservicegebieden wordt gesteld dat bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimten aandacht verdienen. Voorwaarden voor woonservicegebieden zijn dan ook goed bereikbare voorzieningen (zoals eerstelijnsvoorzieningen, welzijnsvoorzieningen en ontmoetingsruimten), met voldoende parkeergelegenheid.

Een woonservicegebied heeft als doel mensen langer zelfstandig te laten wonen en te laten participeren in de samenleving. Het betreft een gebied met onder andere woningen die geschikt zijn voor zorgvragers, waar zorg- en welzijnservice goed geregeld zijn en waar voorzieningen, zoals een ontmoetingsruimte, welzijnsvoorzieningen en eerstelijnsvoorzieningen goed bereikbaar zijn. In Goor is hiervoor het centrum, binnen de parkeerroutes⁵, aangewezen.

Naast een goed onderhouden infrastructuur, welke mede is toegespitst op de behoefte van ouderen, wordt tevens gestreefd naar het inzetten van infrastructuur om het fietsgebruik en daarmee de gezondheid van de inwoners te stimuleren. Dit is onder meer mogelijk door middel van het realiseren van ononderbroken routes.

Voor kinderen en jongeren is het belangrijk dat zij in de wijk voldoende speel- en ontmoetingsplekken hebben. Hierin moet onderscheid worden gemaakt in de verschillende leeftijds-categorieën. Eventuele nieuwe voorzieningen voor kinderen en jongeren dienen op centrale en goed bereikbare plekken in de wijken te liggen en niet aan de rand, of op besloten plekken waar weinig sociale controle is.

⁵ Laarstraat – Herman Heijermansstraat – Grotestraat – Hengevelderstraat – Anjerstraat – Irisstraat – Stationslaan

Onderwijsvoorzieningen

Goor heeft in 2022 een leerlingenpopulatie van circa 960 leerlingen, waarvan 380 in het voedingsgebied van de scholen in 'Goor-West' (basisscholen De Whee en De Albatros) en 580 in 'Goor-Oost' (basisscholen Prins Constantijn, Heeckeren en 't Gijmink).

Gezien de omvang van het totale voedingsgebied is ook in de toekomst een spreiding van onderwijsvoorzieningen in de verdeling west en oost gewenst.

Met inachtneming van de demografische ontwikkelingen heeft de gemeente een scholenvisie opgesteld, waarin ten aanzien van Goor-West een samenvoeging van de twee onderwijslocaties van basisschool De Whee (Puntdak en Wiekslag) op de locatie Wiekslag is voorzien. Het gebouw Puntdak wordt vervolgens opgeheven. Samenvoeging is gepland in de periode 2016-2020. De locatie wordt samen met basisschool De Albatros ingericht volgens het concept Brede School. Hierbij worden tevens (inhoudelijke) verbindingen gelegd met de naastgelegen school voor voortgezet onderwijs De Waerdenborch.

Voor Goor-Oost is de huisvestingsontwikkeling in twee scenario's uitgewerkt. In beide scenario's blijven de onderwijsvoorzieningen op de huidige locaties gehandhaafd en worden al dan niet doorontwikkeld tot Brede School en/of Brede Maatschappelijke Voorziening.

Sportvoorzieningen

Als gevolg van demografische ontwikkelingen kan het voortbestaan van sportverenigingen onder druk komen te staan. Mocht een fusie, verplaatsing of clustering van sportvoorzieningen aan de orde zijn, dan is de locatie Heeckeren, nabij de daar gevestigde sportvoorzieningen, hiervoor een logische vestigingsplaats. Enerzijds vanwege de reeds aanwezige concentratie van voorzieningen, anderzijds vanwege de optimale bereikbaarheid, mits ontsloten vanaf de Deldensestraat. Andere logische vestigingsplaatsen voor clustering kan zijn op de Waterlanden, het TSB-terrein of op andere locaties. Overigens speelt ook de kwaliteit van accommodaties een rol bij het al dan niet zoeken naar alternatieve locaties. Om die reden is het wenselijk dat een nadere studie wordt uitgevoerd naar de mogelijke clustering van sportaccommodaties.

In de laatste helft van 2012 is een nieuwe gemeentelijke Sportnota opgesteld. Tegelijkertijd is gestart met een nieuwe Nota accommodatiebeleid. In beide nota's is rekening gehouden met de demografische ontwikkelingen. Voor zowel ouderen als jongeren wil de gemeente een breed aanbod aan ontwikkelingsmogelijkheden op het terrein van sport bieden.

Afhankelijk van de uitkomst van de scholenvisie zal moeten worden bepaald of de benodigde renovatie van de sportzaal aan de Kievitstraat rendabel is. Sportzaal 't Gijmink is nieuw en renovatie van de sporthal bij Heeckeren is gepland in 2013.

8.3 RUIMTELIJK PROGRAMMA OP HOOFDLIJNEN

Overige culturele, maatschappelijke en dienstverlenende voorzieningen

Het streven is om ook in de toekomst de huidige (streekverzorgende) voorzieningen te blijven clusteren in of aan de rand van het centrum van Goor.

Voor voorzieningen die wel in het centrum, maar niet op een A-locatie gevestigd willen zijn (dienstverlenende bedrijven, niet-commerciële of – culturele instanties et cetera), is grenzend aan het kernwinkelgebied voldoende ruimte, waaronder de Grotestraat – West (locatie Rabobank). Het is niet nodig of gewenst om hiervoor een nieuw centrumgebied aan te wijzen. Clustering van dit type bedrijvigheid in een beperkt gebied kan tot een representatief vestigingsmilieu leiden.

Op termijn komen wellicht panden vrij die geschikt zijn voor dergelijke functies als gevolg van de concentratie/clustering van winkels in het kernwinkelgebied.

- Ontwikkeling van een woonservicegebied in het centrum (binnen de parkeerroutes) om ouderen langer zelfstandig te laten wonen;
- Zorgdragen voor voldoende speel- en ontmoetingsplekken voor kinderen en jongeren;
- Samenvoeging van de twee onderwijslocaties van basisschool De Whee (Puntdak en Wiekslag) op de locatie Wiekslag;
- Ten aanzien van een mogelijke toekomstige clustering van sportvoorzieningen, moet uit nader studie blijken welke locaties hiervoor geschikt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan locaties aansluitend aan de bestaande sportvoorzieningen in Heeckeren, het TSB-terrein, Waterlanden of andere locaties;
- Blijvende clustering van (streekverzorgende) voorzieningen in of nabij het centrum.